

ACC. N:R M. 13361:1-21.

Landskap: *Blekinge* Upptecknare: *O. Appelqvist, Jämsläg*
Härad: *Lister* Berättare: " " "
Socken: *Jämsläg* Berättarens yrke: *f. d. lantbr.*
Uppteckningsår: *1954* Född år *1874* i *Jämsläg*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Man och kvinna. s. 1-21.

N. M. 39.

Skriv endast på denna sida

N.M. 39
/

När det frågas vad man anser vad som borde vara utmärkande för mannen från allmänhetens synpunkt etc, så är det att uppträda dygare i såväl tal som kläddräkt och hållning i allmänhet samt hava ett godt rykte om sig. Bli det åter fråga om vad en kvinna anser nödigt för att tjäna om honens pers. sin blivande man, ja då denna svaren bli va legio. Betydligtvis blev en dam här i en man för hans röst i telefonen, den var så mjuk och intogande att hon blev alldeles förälskad i honom och släppte sig. Tysat för när de blev gifta. Den var en så berymd. De leva i denna dag. Flera sådana fall kunde anföras.

Var det en ung lantbrukare så var
det naturligt att ha jordar i gott
skick så hon var för gräda och
husbyggnaderna fingo gå i lä-
gerwall, såsom förige var vid den
tolfte Karls död. En yngre man bör
göra sitt arbete förstklassigt och till
moderat pris, samt gå använda stän-
ka dycker. Vad det innebär att en
karl hade kvinnalkastjoke, det är nå-
got som är medfött och kan den en
gå lära bort till den andre. En rik
bondsdotter blir här i dräpman som är
varken surrog eller rask för övrigt,
men hon släppte gå färre och blev
gifta mot hennes föräldrars vilja. Hon
satte gå värde på hennes godhet, ut-
hängen sig åt fylleri. De blev skilda

Några egenskaper hos mannen som
skulle vara utmärkande i mstrats.
Till kvinnan säger jag i anför-
ty en kvinna är lika klok som
mannen och många gånger är hon
klokare. Till att styra och gå före
med goda råd både i affärer och
arbete. En man är kövink när han
gör alla rän och är sommetzdrum.
i aut vad han vet, samt i det
minsta menar lura sig till så sagt.
Det som ett öre. Jag vet i något
Enfärd det skulle vara afpassande
för en man att visa iaktbets-
galsen. Skulle det möjligt vara afpassan-
de att en fränt förde en gumme i
kyggen uppför en backe och sålan-
de lättade hennes gång som ja sett en gång.

de ting som varit utmärkande för
mannen är bära stora högar, knivar
och blockar, (föreskinn, endast i dalen
nej) skägg användes ju, men hel-
skägg endast av vissa personer till
för 75 år sen, då endast mustaschen
bebehölls, men de äro gångna. En
historien för länge sedan. Det fins
förutom skjörmen äro några
som följt som värsplikt till
sjön som lät till tatarerna sig. De
blott ett fåtal. Några prydnader
bära endast vid högtidliga. Ena
färderna såsom medalj för längvar-
ig tjänst och då endast när man
är klädd i frack eller bonjour.
P.R. "Blocka" äro nog utdöda. De äro
bring färdig i några som äro kända

Det har visst inte varit oönskat för
en man att syssla med örter eller blom-
ster eller fröer. De ansågos vara för
få mera blottat än allmänheten, men
de äro mycket tunn sådda. Om nå-
gon sysslade med bång och musik
så var hans vanliga instrument va-
rligen en violin. Men någon virtuos
på området har ej här blivit känd.
Några särskilda möbler eller sam-
lade föremål i ett huskäll, möjligen
ett skrivebord eller en byrå för de
må enstilda papper. Naturligt-
vis måste här göras det endan-
lagat och vid förmögnares ställen
monn. Här sig, med ett d. d. kon-
st, då även telefon infördes för
omkring 60 och 70 år sedan.

Såsom speciellt kvinnliga egenka-
per vi se ja omtale av som född upp
Eolo barn under fattiga förhållanden
och som som barn och snugga till som
vid 11-12 års ålder slutade under. Inte
att öre av stat eller kommun, som som
som och som mycket och rent, men
hög ved för 1/2 år mer och hade
lite jord att föda dåligt barn som.
Helt mycket är byggare och byggt ingen
iör. Det är en sara som för kvinnlig
färdighet och förmåga. Vad det är
barn att en kvinna som har barnlycke som
i på pappen redsterias. Alla som
barnlycke. Men i av samma man.
Alla anständiga in. Det betyder
är förvarande för en kvinna som
som vägar vore öppet och ärligt.

Kvinnors omhetsbetygelsen mot varandra sker på många sätt i olika situationer såsom vid sjukdom och nöd då de bispringa varandra. Husbodern respekteras av hela familjen och alla sätta upp till henne såväl förtröendet av barnen ej var försämrade vilket lätt kan ske om ej husmodern ser upp till sin tid är, ty då kan familjen snart bli en inferno utan ordning. Men i varje fall är ingen rangskilnad utan de kvinnliga är jämabördiga med de manliga. Naturligtvis äta de tillsammans vid samma matbord.

Kvinnan har under sin tid, som icke är så kort, haft samma anseende äro utom hemmet som utom, och Rummet gjort sig gällande var väl det behövt.

Ja, kvinnan badar ute var hon blev
med iakttagande av gängse regler
i kyrkan, så alltid kvinnor till vän-
ster i kyrkan, - fruntimmersbänkarne
men dessa regler äro för länge sedan
slojade och numera sitta de familje-
vis. Kvinnan deltog även i stämman
om hon därtill var berättigad d. v. s.
om hon var vald eller vald till man.
Blev hon iuka och egenhemsägare
förde hon sin förra mans klan.
Allmärkande plagg för kvinnan var
hemmarörda förkläden med breda
band krenolin. Krenolin kallades
kjolar med insydda fjädrar av
stålband och i bunt på stålband
användes band av trä, vilka senare
i folkträngsel istad kommo obeklag.

Det är mycket länge sedan, snart 100 år sedan en tröja gagnades av kvinnan som kallades Transatrijan, försedd med axelpalätter, samt en likadan pellet baklin. De voro alltid svarta till färgen. Numera var omöjligt att uppbunga en sådan utan möjligen för ett museum. Läsom en kvinnas egen tillhörighet hade hon från sitt hem en kista som var målad med namn och årtal. När en kvinna fick ett klippa att här är en styggelse som själs förkon, utan den guldskapan. Den graverat de siste 20 åren men synes numera ha borttagit. Ett tag gagnades så smala flickor att de hade tvärt att stiga upp i en järnvägsragn och de måste an.

praktiska skäl något modereras.
Nu en flicka fick en värdig brud-
förrätt, vilket g. skedd så sällan av-
sags som mycket generande för hem-
met och hennes framtid. Hon hade
"fallit" för detta. Och utsikten för
hennes att bli gift blev mycket för-
svårad. Det har något förhållande
på hennes äran, men hon kommer
barnade, bli för inte litet. Med man-
nen i samma förhållande var det lätta-
re. I regel har det varit så, att det
är blott kvinnan som varit löslig,
men hennes värd. Nu det skulle
vara oförståeligt för kvinnan att sitta
en sista med hästar är skönt
för uppfostraren. G. håller att
andra djur g. skulle fräsa för kvinnan.

Vissa gamla kvinnor ha så mycket
ryktet om sig att de kunna lite mer än
vanligt folk. Detta nog därför att de
själva varit bidragsliga av sig. Lå
mycket de säga sig före skulle det
föregås av något visst Kemp. En Kvinne
lade alltid en sak och en guldsten i bot-
ten för den bytte hon första gången
ger en halv mjölk ur. På så vis kan
de få mer av Trunkerna. Och
så har det blivit tal om att det på-
der sig gott att stå en Kvinne den för-
ste man möter på morgnen. Detta
gäldar troligen endast om man och
sig när Kvinne möter Kvinne. Det får nog
tänkas att kvinnor som är först för-
dig med unga moder i klädräkt. Se
här ja sig med egen modejournal.

På större gårdar fanns pigkonnare
och drängkonnare var för sig. Bror
och syster delade i bädd sedan ber-
naåren är förbi och modren bestämmer
när den tiden är. - Vilka yrken som
voro mest lämpade för en man. Han men-
numera något Tale om då en smula
hjälpa givas för utbildning. För var
det att en fattig pojke fick gå till när-
maste bonde att bli bonddräng, senast
bli skräddare eller skomakare och om nå-
gon fick Amerikapen söka Romma över
blå massa. Nu är något helt annat
för den som hade en smula begåvning
För var g' vidare att vara sotare vil-
ket nu är en hedervärd yrke. En ung
man som kom till och vill sälja ståltråd
arbeten. Han kan endas vad han tänker

Det är nog visse arbetare som es man
ogärna vil befatte sig med såsom de
uppskräpnade såsom härplockning o.d mer
i nöd får får han gripe sig an med
det mäst motbjudande. Någon gång
får es man göra inomhusgöra. Det
har hänt att en husmor får hjälp
av dubbtige pojkar i köksgrömmel.
Pojkar brukar få valla bär och får
skan för kaffet att läsa så myu.
Det som riktigt skonas från sidan
syttla. Ja visse arbetare kunna
vare menliga om de i unga år
ha det för strängt med att lyfta
eller på annat sätt bli behandlad
onormalt. För kunde det finnas ställe
som bjöds för lite mat och
för mycket arbete.

De mest färande och varliga kyrkan
för själföföryande Rvinnar var
rinnerorna och styckerskor. I sam-
hället fanns det ju arbete som tvätts-
ska och annas Gärnt i hemmen med hjälp
vid baktning och slakt. Jordarna fick
bondskaparna hjälpa till med allt möj-
ligt utom deras arbete, stå i sand-
groven och häcka till sand, samt
hjälpa drängarna att köra och skär-
dynga, fodra svina och kor, med
skogstjänster var för sig däremot fri-
från. Vid linbrättnings hade Rvinnar
hjälpa av mannen, liksom vid lön-
tätt för mannen köge, var och
Rvinnar köstade i hävar och bant
ihop. Det var i tynnerhet hjälpen Rvinn
14 men ej hade det något hjälp av mannen

Kvinnor hade alltid längre arbets-
dag än mannen, ty när det var
slut ute och i ladugården tog kö-
ket vid i timvis och då var ju
alltid mannen fri. De olika fester
eller höstgillen man kände en smula
till var blandade om bort annat
utan några som helst ceremonier
av ena eller andra slag. Månen
dels var sådana g. förslagna och
så var det alltid någon som gav
sig ut för att kunnat hantera
ett 5 kronas dragspel på så vis
hade de ju ett s. k. nöje och så.
När det så var kvinnor ensamma gjorde
en tårstämning och g. bad några
män med så arkiver sig dessa och
15 så såvida de var på nykter kalas.

Vid barnfödsel fick gärna matas be-
re närvarande om han hade nerver
därin. Skulle någon frömmad person
som var obekant värma sig så
blev han varskodd om vad som
stod på. I regel var barnets för-
mor från det till dopet. Dopvården
var ett från nära släktingar. Det
gjordes ej ett stort väder av sig om
det var manliga eller kvinnliga faddrar.

Börsman hade varit både manli-
ga och kvinnliga. Vad som förekom
vid bräup var ja att få hävra
till en uppgift därmed som ej för
långseder, insådes berättad av fru
Edith Nydiger Blom. Stundtill
med spektakulär förebild vid de
sa större bräup varar i enbart.

Vid iordningsställandet var det lik var
det ju g. avslutande kvinnors, men
en stor del var hennes dot. Var det frå-
ga om saken så var det hennes
dot. Någon likvaka i allmänhet fanns
ej. De som voro tillgängliga hade liket
i kistan, män eller kvinnor. Likkistan
var svart i regel, undantag gjordes
stundom för små barn som slutat sin
vandring. Det gjordes g. skillnad på
manliga eller kvinnliga lik. I sorgelå-
get gick de närmast sörjande alltid
närmast kistan och så undan för
undan till de som g. voro aus i stället
honom. Längta sak. Denna led gån-
de över i sorgelåget med fast
skjutna då de var och en fick se
17 efter att han lärt sig på obehörig plats.

Åldrig har man hört att man för
hästarnas utresande kunde bestämma
om liket var man eller Kvinna.
Men på ringningarna kunde man
veta det, ty var liket manligt så
begyntes ringningarna med den stora
kyrsklockan, och var det kvinnligt
begyntes ringningarna med den lilla.
Ringningarna avslutades också antingen
med den stora eller lilla, beroende
på vad över än anfört. På landet
ringas vid alla dödsfall samma dag
dödsfaust. Men skett såvida det kan
skett före kl. 9 från Annars ringas
det först dagen efter. Då ring-
ningarna kallas för själarättning
och då kan man iakttaga uter ring-
ningar, vad den hänsyn var för Rån.

19
Vad kvinnorna hade att göra vid
de större högtiderna men än slite
dubbelt mer än sommars kvinnor upp
tecknaren ej. Och skulle det eller bara
häftas upprätnas så bliva det en
lång lista. Var det fråga om att
ge allt på de olika tidernas tecken
och deras betydelse angående väder
tecken, så var det nog många som
fick ha dessa i tankarna och som
liktvis antecknades i almanackor. De oli-
ka tecken såsom dimma, frost vid vä-
sa tiden som efter vissa verkade hade
rägn eller torka i slöftåg, tia och
med väderbrutna petiscater kunde sä-
ga när väderleksombyte var att vän-
ta. Och i brist på väderleksjämtke-
de de som bondpraktiken till hjälp

Angående ungdomen så träffades de
oss inte på bio, dock ställde de till
dans, ibland bjöd pojkar och stunder
flickor på öppna platser och för lo-
gar och även lygdes en sluga, då en
färdig familj upplät för en par bro-
mor och försökade sin natt. En-
samma flicka eller pojkar var för sig
bar sig inte gärne. På en möjlighet
för de olika könen att träffa alltid
ordnade sig. Om någon av de olika
könen var ovanligt efterhängsen, vades
att han var "grebbesnisk" eller "pojke-
snisk". Ja, gerna ord åtminstone poj-
kar ensamma för somna. Naturligtvis
fanns det mera anständiga och så, då var
en, beroende mycket på vilka han de
var uppväxta och fostrade i.

Några särskilda öknams namn har man
säger utdelades, men var det icke sam-
siade (bruk eller liknande) kunde man
litta på att kalla en viss plats för
"holmsgröda" där visse flickor bodde
och pojkar emellan g' skydd för
att skryta med sin tur hos tärn
var g' ovanligt. Det var emellertid
tärn som fick dra det kortaste
sträcket i långa loppet. Naturligtvis
stiftades parti för livet, men i män-
ga fall visade det sig att pojkens g'
menade allvar, utan blev flickan
gravid och hade sin födelse och
och tog sin egen plats i lämnade henne
i sitt äde. Som väl är har det
blivit en annan ordning nu, så att
männens g' denna häja på så sätt